

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Nynäshamns tätort

Årsredovisning 2018

för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
Uppdrag	3
Verksamhetsidé och vision	3
Organisation	3
Ärendehandläggning och tillsyn	5
Mål 2017 - 2020	6
Ekonomiskt resultat	8
Framtid	9
Medarbetare	10
Måluppföljning 2018	12
Personalstatistik	17
RESULTATRÄKNING	18
BALANSRÄKNING	19
NOTER OCH REDOVISNINGSPRINCIPER	20

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppdrag

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbunds uppdrag är att bedriva den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter. Därutöver har medlemskommunerna lagt tillsynen över försäljning av receptfria läkemedel, sprängämnesprekursorer samt delar av tobakskontrollen på förbundet.

Haninge, Nynäshamn och Tyresö är medlemmar i förbundet. Vi ska erbjuda medlemskommunerna kompetens avseende deras arbete med frivilliga åtaganden inom miljöområdet samt lämna det stöd till fysisk planering och bygglovsverksamhet som respektive medlem efterfrågar inom förbundets kompetensområde. Vi ska besvara remisser från medlemmarna, svara för information inom verksamhetsområdet, bistå medlemmarna med expertkunskaper samt delta i kommunernas krisberedskapsplanering.

Tillsyn omfattar bl.a. platsbesök, granskning av rapporter, prövning av ansökningar och övriga ärenden. En viktig del i vårt arbete är förebyggande insatser såsom information och rådgivning.

Verksamhetsidé och vision

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund ska med hög kvalitet utföra de arbetsuppgifter som den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet för Haninge, Nynäshamn och Tyresö kommuner enligt lag ansvarar för. Genom tillsyn, rådgivning, information och förebyggande arbete ska vi tillsammans med allmänheten och det lokala näringslivet medverka till att en långsiktigt god livsmiljö säkerställs.

Visionen är att Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund år 2022 är en förebild i arbetet med miljö- och hälsoskydd. Vi är väl kända och har stort förtroende hos allmänhet och verksamheter. Fler kommuner har anslutit sig till vårt arbete med att skapa ett hållbart samhälle och en ständigt förbättrad livsmiljö.

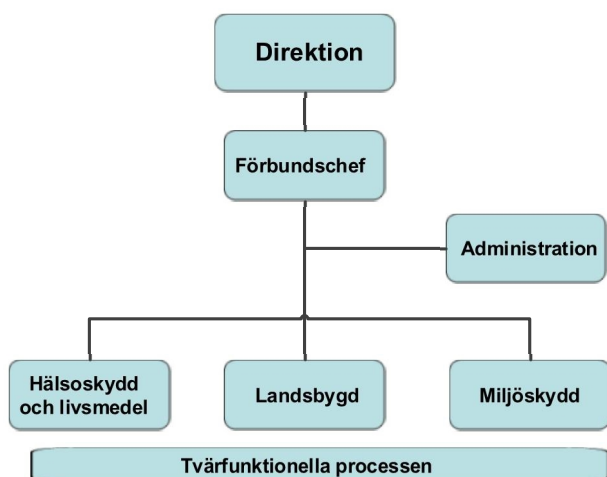
Styrningen av förbundets verksamhet sker med balanserat styrkort, vilket omfattar direktionens strategiska mål.

Organisation

Den politiska styrningen sker genom en förbundsledning med tio ledamöter och tio ersättare. Haninge har ett medlemsandel på 52,5 %, Nynäshamn 17,9 % och Tyresö 29,6 %. Direktionen beslutar om förbundets mål, inriktning, omfattning, prioriteringar och kvalitet. Direktionen har också rätten att besluta i alla frågor som rör myndighetsutövningen. Beslutsrätt har delegerats till förbundschefen, vilken delegerat beslutsrätt vidare i organisationen.

Verksamheten leds av förbundschefen som har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och inom de ekonomiska ramarna. Förbundet har organiserats i fyra avdelningar under förbundschefen. För varje avdelning, administrationen undantaget, har en avdelningschef utsetts. Förbundets chefer ansvarar för att planera, leda och följa upp verksamheten enligt styrprocessen inom sina respektive ansvarsområden.

Förbundet är organiserat i tre avdelningar som arbetar med tillsyn samt en administrativ avdelning som arbetar med att stödja och effektivisera förbundets kärnverksamhet. Den tvärfunktionella processen arbetar med förbundsgemensamma frågor.

Direktionens ledamöter och ersättare 2018

I förbundsdirektionen sitter 20 ledamöter och ersättare från medlemskommunerna. Erkki Vesa är ordförande och Bengt Holwaster vice ordförande.

Haninge kommun

Anna Ragnar (-), ledamot
 Barbro Nordgren (S), ledamot
 Joachim Krylborn (KD), ledamot
 Sven Gustafsson (M), ledamot
 Gilbert de Wendel (M), ersättare
 Linus Björkman (M), ersättare
 Mikko Svensson (S), ersättare
 Kristina Hallberg (L), ersättare
 Ulla-Britt Öhman (C), ersättare

Nynäshamns kommun

Bengt Holwaster (MP), vice ordförande
 Marcus Svinhufvud (M), ledamot
 Helen Sellström-Edberg (S), ledamot
 Daniel Adborn (L), ersättare
 Peter Wennerberg (C), ersättare
 Ove Forsberg (S), ersättare

Tyresö

Erkki Vesa (M), ordförande
 Anders Linder (S), ledamot
 Marika Marklund (KD), ledamot
 Klas Torstensson (M), ersättare
 Thomas Halvarsson (M), ersättare
 Peter Bylund (MP), ersättare

Förbundets tjänsteorganisation

Administration

Avdelningen arbetar med att stödja och effektivisera förbundets kärnverksamhet genom att ta fram och upprätthålla administrativa rutiner och stödsystem. Verksamheten ska kännetecknas av god service till allmänheten samt smidig administration inom förbundet. I gruppens ansvar ingår administrativ service, stödsystem, ekonomihandläggning, personalfrågor, lokaler, fordon samt IT och teknik.

Hälsoskydd och livsmedel

Avdelningen arbetar med frågor som mer direkt påverkar allmänhetens hälsa. De lagstiftningar avdelningens arbete huvudsakligen utgår ifrån är miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. För att nå direktionens målsättning att minska riskerna för ohälsa samt att allmänheten ska ha säkra livsmedel arbetar avdelningen med tillsyn och kontroll, prövning av nytillkommande verksamheter, handläggning av inkommande ärenden samt information och rådgivning.

Avdelningen har tillsynsansvar inom hälsoskydd, livsmedel, smittskydd och badvatten. Det omfattar bl.a. offentliga lokaler såsom skolor och äldreboenden, lokaler för hygienisk behandling, restauranger och butiker samt boendemiljön i flerbostadshus. Avdelningen bedriver också, på uppdrag av medlemskommunerna, kontroll av handel med receptfria läkemedel.

Landsbygd

Avdelningen arbetar med frågor som mer direkt rör landsbygdens områden såsom enskilt dricksvatten och avlopp, lantbruk och naturvård. De lagstiftningar avdelningens arbete huvudsakligen

utgår ifrån är miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. För att nå direktionens målsättning att minska utsläppen från ämnen som bidrar till övergödningen arbetar avdelningen med tillsyn, prövning av nytillkommande anläggningar, handläggning av inkommande ärenden samt information och rådgivning. En stor del av avdelningens arbete omfattar inventering av befintliga avlopp. Syfte är att minska utsläppen av gödande ämnen till våra vatten genom att ersätta bristfälliga anläggningar med nya som uppfyller de reningskrav som ställs på enskilda avlopp.

Miljöskydd

Avdelningen arbetar med frågor som omfattas av miljöbalkens miljötillsyn. För att nå direktionens målsättning att minska utsläppen av miljöfarliga samt klimatpåverkande ämnen arbetar avdelningen med tillsyn och kontroll, prövning av nytillkommande verksamheter, handläggning av inkommande ärenden samt information och rådgivning.

Tillsyn bedrivs bl.a. över B-, C- och U-objekt, kemikaliehantering och förorenad mark. Därutöver handläggs ärenden gällande anläggande eller ändring av miljöfarlig verksamhet., värmepumpar, köldmedier, spridning av bekämpningsmedel och sprängämnesprekursorer.

Tvärfunktionella processen

Förbundet har inrättat en tvärfunktionell process som särskilt ska arbeta med kontakten med näringsliv och allmänhet samt att utveckla förbundets informationsarbete.

Servicefunktionen

Servicefunktionen bemannar förbundets servicetelefon dit allmänheten kan vända sig med frågor och få information. Även ärenden med kortare handläggningstider hanteras i syfte att snabbt kunna lämna beslut till sökande. Ärenden med större utredningsbehov handläggs på övriga avdelningar.

Ärendehandläggning och tillsyn

Tillsyn bedrivs med utgångspunkt från direktionens styrkort samt förbundsplanen för 2018.

Under året har 3 063 inspektioner genomförts. Vi har arbetat med 6 606 ärenden, varav 4 604 registrerades under 2018 samt 2 002 ärenden från föregående år.

	2018	2017
Ärenden, antal	6 606	6 260
Inspektioner, antal	3 063	3 308

Det totala antalet ärenden som vi arbetat med är 357 fler än det planerade för perioden.

Antalet ärenden som registrerades under 2018 har varit 63 fler än beräknat antal om 4 667.

Antalet ansökningar om enskilt avlopp samt avfallsärenden har varit 132 färre jämfört med beräknat antal om 500. Vi har samtidigt sett en stor ökning av antalet remisser i motsvarande omfattning. I övrigt har ärendevolymer i huvudsak motsvarat det planerade.

Vi har arbetat med 294 fler ärenden från föregående år än planerat antal om 1 708. Det beror på att vi använt den frigjorda tiden som de färre ansökningarna inom avfall och enskilt avlopp medfört till att arbeta ner den backlog som vi har inom landsbygdsavdelningen. Backlogen består i huvudsak av ärenden från tidigare års inventeringar av enskilt avlopp där vi inte fått in begärda kompletteringar för att kunna handlägga ärendet vidare. Flertalet av dessa har antingen fått krav på komplettering eller avvisats under 2018.

Vår egeninitierade tillsyn har i huvudsak genomförts enligt plan. Av planerade 2 644 kontroller har 2 598 genomförts. Inom miljötillsynen har vi varit tvungna att prioritera bort tillsynsprojekt över verksamheter med timavgift. Detta för att genomföra planerad tillsyn över verksamheter som betalar en fast årlig avgift. Det beror dels på att vi haft viss vakant tid i samband med rekrytering och upplärning dels på att antalet remisser varit betydligt fler än beräknat. Inom livsmedelskontrollen har vi genomfört fler kontroller än planerat då vi har en kontrolltidsskuld som vi arbetat för att komma i fas med.

Mål 2017 - 2020

Förbundet ska bidra till att medlemskommunerna kan utvecklas på ett sådant sätt att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Företag, verksamheter och enskilda ska ha en god egen förmåga att följa lagstiftningen inom de områden förbundet har ett myndighetsansvar.

Grundläggande utgångspunkter för tillsynen är de nationella miljö kvalitetsmålen, folkhälsomålen och de övergripande målen för livsmedelstillsynen. Förbundets strategiska mål är samlade i ett förbundsgemensamt styrkort med fem perspektiv:

- miljö- och samhälle
- kund och verksamhetsutövare
- medarbetare
- processer
- ekonomi

Måluppföljning

Uppföljningen av förbundets målvärden redovisas på sidorna 12 - 16. Nedan kommenteras målen inom respektive perspektiv.

Miljö och samhälle

Inom **mål 1** *Utsläppen av ämnen som bidrar till övergödningen minskar* har målvärdet för enskilda avloppsanläggningar samt lantbruk och djurhållare klarats. När det gäller att krav på åtgärd ska ställas inom 24 veckor vid konstaterad brist i samband med planerad tillsyn så är det målet uppföljningsbart först från 2019.

Inom **mål 2** *Utsläppen av klimatpåverkande ämnen ska minska* omfattar målvärden som ska nås inom den kommande treårsperioden. Arbetet påbörjades 2017 och slutfördes planenligt under 2018 gällande att energitillsyn ska genomföras. Målet omfattar en andra steg som genomförs fram till och med 2020 då vi ska ställt krav på att verksamheter med en energiförbrukning över 300 MWH eller lantbruk med minst 100 djurenheter ska ha en plan för energieffektiviseringsåtgärder. Vi ställer krav vart efter vi konstaterar att en verksamhet omfattas av kravet. Arbetet fortsätter under 2019 och 2020.

Inom **mål 3** *Förbundet ska vara ett miljöföredöme för andra* har vi minskat våra koldioxidutsläpp med 9 % jämfört med motsvarande period 2017. Målvärdet för helåret är en minskning med 5 %.

Det handlar dels om att vi alla på förbundet planerar vår tillsyn så att vi minskar antalet restillfällen men också att vi där det är rimligt väljer alternativa färdmedel till petroleumdrivna fordon. Förbundets samtliga bilar uppfyllde gällande miljöbilskrav vid införskaffandet. Flertalet är hybridbilar, vilket dock innebär att de i kombination med batteridrift även drivs med petroleum. Vi har också en elbil samt en diesel. Den sistnämnda ska bytas ut och förbundet har för avsikt att ersätta den med en elbil, vilket innebär att samtliga fordon har eldrift, varav två uteslutande eldrift.

Inom **mål 4** *Spridningen av miljöfarliga ämnen till naturen ska minska* nås alla målvärden. Vi påbörjade under 2017 tillsynen över förorenade områden som omfattas av EBH-stödet. Under 2018 har vi bedrivit tillsyn på fler verksamheter än planerat. Anledningen till det är att vi arbetat med typer som krävt något mindre insats, varför vi valt att arbeta undan ett större antal. Inventering av parkeringsytor har på grund av personalbrist hänskjutits till 2019 och kemikalieprojektet förflyttas också till 2019 med förklaringen att Kemi håller utbildning inom detta område först under maj 2019.

Inom **mål 5** *Konsumenterna ska ha säkra livsmedel och goda grunder för val av produkter granskas* verksamhetsutövarnas egen kontroll samt deras rutiner för information och märkning i samband med ordinarie kontroll. Flertalet verksamheter får mer än ett tillsynsbesök per år. Det finns ett styrtal som handlar om att repetera ett projekt som genomförts tidigare år för att se om kontrollen haft effekt. Här valde förbundet att repetera ett rengöringsprojekt från 2014 gällande kontroll av området handhygien hos samtliga livsmedelsverksamheter. Tillsynen visade på förbättringar inom området.

Inom **mål 6** *Brister som medför risk för människors hälsa har minskat* genomförs tillsynen över verksamhetsutövarnas egenkontroll samt kontrollen av ventilationen i förskolor, skolor och flerbostadshus i samband med ordinarie tillsyn. Målet har nåtts.

Kund och verksamhetsutövare

Inom mål 7 *Allmänhet och verksamhetsutövare har tilltro för tillsynen och upplever den som meningsfull* samt **mål 8** *Förbundet har god service mot allmänhet och verksamhetsutövare* har vi inte nått målvärdet i alla delar. Målvärdet är att vi ska ha en upplevd service motsvarande Hög i skalan på mätningen, dvs ett NKI-värde som är 70 eller högre. NKI står för Nöjd Kund Index. Inom livsmedelskontrollen är omdömena högre och vi når målet i två av tre medlemskommuner. Vi kan konstatera att spridningen är stor, från 68 i Tyresö till 82 i Nynäshamn. Det trots att samma handläggare bedriver motsvarande tillsyn i respektive kommun.

Förbundet tar årligen fram en handlingsplan utifrån den senaste mätningen i syfte att utföra uppdraget med en hög upplevd service. Under 2017 anlidade vi ett externt företag som genomförde 40 djupintervjuer med verksamheter som upplevde en försämrad service jämfört med mätningen 2016. Med utgångspunkt från rapporten från intervjuerna har en handlingsplan tagits fram, vilken vi arbetar utifrån.

Gemensamt för NKI-undersökningarna är att det finns två områden som de svarande anser att vi ska prioriterade för att de ska uppleva en bättre service. Det gäller dels vårt arbete med information och vår hemsida dels vår effektivitet.

För att utveckla vår kommunikation har vi anställt en medarbetare som kommer att arbeta deltid med att utveckla den externa kommunikationen. I tjänsten kommer att ingå såväl utveckling av hemsidan som översyn och utveckling av andra former av information och kommunikation. I syfte att arbeta med ständiga förbättringar, och därmed effektiva arbetssätt, har vi under 2018 påbörjat ett införande av Lean. Vi har inom Lean börjat arbetet med att ta fram värdeflödesanalyser inom för-

bundets huvudflöden samt tillhörande handlingsplaner i syfte att undvika slöserier i ärendehandläggningen och därmed minska ledtiderna. Den första analysen gällde ansökningen av enskilt avlopp och har redan haft som resultat att ledtiden i processen kortats och att mängden äldre ärenden har minskat påtagligt. Under första halvåret 2019 fortsätter vi med miljötillsynen för att under andra delåret 2019 och början av 2020 ta fram värdeflödesanalyser för hälsoskydd och livsmedel.

Medarbetare

Inom mål 9 *Förbundet är en attraktiv arbetsgivare* når vi för första gången inte målvärdet vad gäller ett nöjd medarbetarindex som överstiger 75. Anledningen är att arbetsbelastningen inom förbundet ökat under 2018 pga. bemanningssituationen ställt mot uppdraget. Det har främst gällt landsbygdsavdelningen och administrationen.

En av anledningarna till att vi beslutat att införa Lean är för att förbättra arbetsmiljön. Vår målsättning är att förbättra den upplevda arbetsbelastningen samt vårt dagliga arbete med uppföljning och utvärdering. Knutet till Lean-införandet tar vi fram avdelningsvisa målvärden.

Vi når målvärdet vad gäller andel anställda som fått komplett introduktion samt genomförd kompetensutveckling.

Vi når målet gällande sjukfrånvaro räknat på den sjukfrånvaro som är relaterade till arbetsplatsen eller arbetsmiljön. Vi har haft två anställda som varit heltidssjukskrivna under den absoluta majoriteten av sin anställning under 2018 av anledningar som inte varit arbetsrelaterade, vilket målet avser. Målvärdet är att sjukfrånvaron ska understiga 5%. Räknar man bort de två som varit heltidssjukskrivna så har sjukfrånvaron varit 4,5 %. Räknar man med dem har den varit 7,4 %. I redovisning av personalstatistik på sidan 17 redovisas den faktiska sjukfrånvaron inklusive på sidan dessa två.

Processer

Inom **mål 10** *Förbundets arbets sätt ses som effektiva, tydliga och rätts säkra* när vi satta målvärden.

Vad gäller vår upplevda effektivitet är genomarbetade arbetssätt och en tillräcklig bemanning viktiga förutsättningar. Bemanningmässigt tar vi årligen fram en behovsutredning som ligger till grund för såväl budgetarbetet som den årliga verksamhetsplaneringen. Beräknad sjukfrånvaro och vakanser bemannas redan i början på året. Den allra viktigaste frågan är att kontinuerligt jobba för att hitta de bästa och effektivaste arbetssätten.

Under 2018 har vi påbörjat ett införande av lean inom Landsbygdsavdelningen och fokuserat på ansökningsprocessen för enskilt avlopp. Arbetet med processen påbörjades i april och har fortsatt under året. Lean handlar om kontinuerliga förbättringar så arbetet har inget egentligt slut. Miljöavdelningen påbörjar sitt lean-arbete under första halvåret 2019. Hälsoskydd och livsmedel påbörjar sitt arbete under andra halvåret 2019.

Vi har nått målvärdet att få rätt i minst 75 % av överklagade beslut. Vi arbetar med kompetensutveckling, samsynsdiskussioner, gemensamma bedömningsgrunder och mallar i syfte att utföra uppdraget på ett rätts säkert sätt.

Perspektiv - Ekonomi

Inom **mål 11** *Förbundets ekonomi möjliggör utveckling* har vi nått när vi satta målvärden.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat är 145 tkr lägre än budgeterat nollresultat. Rörelseresultatet är 26 tkr lägre samt finansiella poster 118 tkr lägre.

Intäkter

Intäkterna är 1 810 tkr lägre än budgeterade intäkter om 21 950 tkr.

Intäkterna från de fasta årliga avgifterna är 53 tkr högre än budgeterade intäkter om 12 675 tkr. De högre intäkterna beror på att antalet verksamheter med fast årlig avgift var något fler än beräknat.

Intäkterna från timtillsynen har varit 1 894 tkr lägre än budgeterade intäkter om 9 275 tkr. Det beror på lägre intäkter från ärendehandläggning och tillsyn av enskilda avlopp.

Antalet inkomna ansökningar av nya avloppsanläggningar har varit betydligt färre än förväntat. Det handlar om 109 färre ansökningar än beräknat 350. Det motsvara lägre intäkter om ca 1 400 tkr. Resterande del av de lägre intäkterna hör i huvudsak till arbetet med avloppsinventeringen. Det beror dels på att färre fastigheter än beräknat var aktuella för tillsyn dels att vi inte behövt lägga så många timmar på handläggningen av de inventerade anläggningarna som beräknat.

Jämfört med 2017 är intäkterna 352 tkr högre. De högre intäkterna beror på att timtaxan för 2018 justerats för att motsvara kostnaderna. Antalet fakturerade timmar är 699 färre.

Kostnader

Kostnaderna är 1 890 tkr lägre än budgeterade kostnader om 35 150 tkr.

Personalkostnaderna är 124 tkr lägre än budgeterade kostnader om 28 270 tkr. Kostnaderna har i huvudsak motsvarat det budgeterade. De lägre kostnaderna fördelas på flera poster.

Övriga kostnader är 1 648 tkr lägre än budgeterade kostnader om 6 880 tkr. Det beror till största del på att en upphandling av telefoni och växel har skett, vilket medfört väsentligt lägre kostnader.

Kostnaderna för IT har varit lägre pga ändrat avtal med Haninge kommun, samtidigt som vi pga inbrott varit tvungna att köpa in ny utrustning. Det har sammantaget medfört att IT-kostnaderna i huvudsak motsvarat det budgeterade.

Kostnaden för våra lokaler har varit 383 tkr lägre än budgeterade kostnader om 1 870 tkr. Det beror på att förväntad reglering av hyran förskjutits i avvaktan på att nytt hyresavtal tecknats. Den nya hyresnivån gäller från och med oktober 2018.

Jämfört med 2017 har kostnaderna varit 736 tkr högre. Personalkostnaderna har varit 925 tkr högre medan övriga kostnader 189 tkr lägre. De

högre personalkostnaderna beror på högre lönekostnader dels i samband med den årliga löneöversynen dels på ökad lönekostnad i samband med rekryteringar. Förbundet anställde personal motsvarande förväntade vakanser redan i början på året. Här påverkas kostnaderna av hur stor avvikelser var mellan utfall och budgeterad kostnad mellan åren. De lägre övriga kostnaderna beror i huvudsak på ändrade avtal för telefoni, växel och IT, vilket medfört lägre kostnader.

Investeringar

Förbundet har inte gjort några investeringar under 2018.

Pensionsmedelsförvaltning

Pensionsförpliktelser inklusive avsättningar för pensioner och kortfristig avgiftsbestämd del uppgår till 4 418 tkr exklusive löneskatt. Inklusive löneskatt uppgår beloppet till 5 490 tkr. Förbundet har inga ansvarsförbindelser avseende pensionsåtaganden.

Framtid

Våra medlemskommuner utvecklas mycket snabbt och till omfattning såväl vad gäller nya bostadsområden som industriområden och verksamheter. Många större etableringar pågår eller kommer att påbörjas. För att vi ska kunna möta detta utifrån vårt uppdrag krävs resurser i form av såväl bemanning som kompetens inom förbundet. Vi berörs i planskedet, exploateringsfasen, vid prövning av verksamheter som ska etableras samt tillsyn under uppförande och därefter den löpande verksamheten. Under 2018 har vi varit tvungna att lägga betydligt mer tid på remisshantering än beräknat, vilket tagits från tid som planerats för tillsyn.

För att vi ska kunna hålla en jämn takt med utvecklingen är det viktigt att förbundet har en bemanning som är i fas med denna. Vi ska arbeta för det såväl genom att söka effektiviseringar i vårt sätt att utföra uppdraget som att säkerställa en tillräcklig bemanning vid budgetarbetet. Under 2020 planerar vi för att öka takten i arbetet med inventering av enskilda avlopp. Vi har under de senaste två åren varit tvungna att minska

omfattningen för att ha tid att arbeta med pågående ärenden. Det medför att under 2021 och kommande år kommer antalet inkommande ansökningar om enskilt avlopp att öka då vi genom att inventera fler avlopp under 2020 räknar med att ställa krav på åtgärder på fler anläggningar.

För att klara av den ökade arbetsbelastningen har vi under 2018 påbörjat en översyn av hur vi kan utföra vårt uppdrag på bästa sätt. Vi har valt att inför lean som tanke- och arbetssätt. Målsättningen är att vi med största kundnytta ska utföra arbetet med befintliga resurser så långt möjligt samtidigt som vi kan erbjuda en bra arbetsmiljö. Det handlar bl a om värdeflödesanalyser, översyn av processer som att implementera tankesättet hos all personal.

Under arbetet med införandet av Lean kommer vi under en period att ha längre handläggningstider, vilket ger en försämrad service. Vi inför Lean med målsättningen att kunna genomföra vårt uppdrag med en ökad kundnöjdhet. För att möjliggöra denna förändring anser vi att det är försvarbart med en tillfällig försämring för att därefter kunna utföra uppdraget på ett sätt som ger nöjdare kunder och en bättre dag på arbete för våra anställda. Vi informerar om arbetet med införandet på vår hemsida, i kontakten med allmänheten samt de entreprenörer som bygger anläggningarna. Fastighetsägare som har behov av snabbare beslut prioriteras för att de ska drabbas så lite som möjligt under denna period.

Införandet av Lean kommer dock inte att lösa hela bemanningsbehovet, varför framför allt tillsynen i exploateringsfasen måste lösas med ökade resurser i närtid.

En viktig fråga som förbundet måste fokusera på är att öka våra egna intäkter för att kunna finansiera den bemanning som krävs för att utföra uppdraget. Vi har under 2018 arbetat med hur vi ska verka för att fakturera all debiterbar tid. Tidsredovisning och fakturering har högst prioritet i kombination med lean-arbetet i syfte att möjliggöra för oss att utföra uppdraget.

Medarbetare

Antalet anställda omräknat till heltidstjänster har under 2018 uppgått till 50 tjänster. Majoriteten, 72 %, är kvinnor. Vi eftersträvar en jämnare könsfördelning och uppmanar därför särskilt män att söka utannonserade tjänster. Förbundet kan konstatera att den övervägande delen av sökande sedan flera år tillbaka är kvinnor, men att vi ser en trend att andelen män ökar. Vi har utökat andelen män något sedan föregående år, från 24 till 28 %.

Sjukfrånvaron inom förbundet har under 2016 och 2017 legat på 3,2 % respektive 2,7 %. 2018 ökade den kraftigt till 7,4 %. Det beror på att vi haft två nyanställda medarbetare som varit heltids-sjukskrivna den absoluta majoriteten av sin anställning under 2018. Deras sjukskrivningar har inte varit relaterade till arbetsplatsen eller arbetsmiljön. Om man räknar bort dem för att se den faktiska sjukfrånvaron inom förbundet så har den varit 4,5 %. I redovisning av personalstatistik på sidan 17 redovisas den faktiska sjukfrånvaron inklusive på sidan dessa två. Vid bedömningen av måluppfyllnaden på sidan 15 har förbundet dock valt att exkludera dessa då det inte varit arbetsrelaterad frånvaro, vilket målet avser.

Det fortsätter att vara en stor rörlighet i bemanningen. Det är inte en isolerad fråga för oss, utan något som sker generellt i länets miljökontor. Under året har sex tillsvidareanställda gått vidare till annan tjänst, främst till miljökontor i våra grannkommuner. Vi har därutöver rekryterat vikarier i samband med föräldraledigheter samt sjukfrånvaro.

Utifrån att rörligheten är relativt stor och länets kommuner konkurrerar om samma personal kommer förbundet att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsplats där vår personal väljer att fortsätta sin anställning samtidigt som vi vid behov kan attrahera nya kollegor. Målet är att vi ska ha en bra arbetsmiljö samt ha tillgång till den kompetens vi behöver för att utföra uppdraget.

Hälsa och arbetsmiljö

Personalen är förbundets viktigaste resurs och en förutsättning för verksamheten. Förbundet är beroende av personal som är motiverade och engagerade samt har förutsättningar att genomföra uppdraget. Genom ett förebyggande arbetsmiljöarbete strävar förbundet efter att samtliga anställda känner trivsel och trygghet på jobbet.

Förbundet genomför årligen en arbetsplatsundersökning utifrån vilken handlingsplaner tas fram såväl på avdelnings som förbunds nivå. Uppföljningssamtal hålls därutöver tre till fyra gånger per år för att stämma av arbetssituationen i syfte att kunna förebygga en dålig arbetsmiljö. För första gången klarar vi inte att nå det satta målet med ett nöjd medarbetarindex på minst 75 (av maximalt 100). Den faktor som försämrats är att arbetsbelastningen ökat under 2018. Det handlar om att ärendevolymerna varit större än beräknat per handläggare inom vissa avdelningar, att vi haft vakanser och lagt tid på upplärning. Likaså har arbetet med att införa lean påverkat den avdelning som påbörjat det arbetet. Att ärendevolymerna varit större än beräknat är något som vi förhållit oss till när vi tagit fram behovsutredningen för 2020. Inför 2019 har vi anställt förväntad sjukfrånvaro och vakanser redan i början av året. Arbetet med lean gör vi bl a för att skapa en bättre dag på arbetet samtidigt som vi ska öka kundnyttan. När vi tagit oss över puckeln med att införa nya arbetssätt så är bedömningen att det kommer att positivt påverka arbetsbelastningen genom effektivare hantering och därmed kortare ledtider.

Friskvården är en medveten satsning på förbundets medarbetare. Grundidén är att skapa förutsättningar för alla medarbetare att kunna ta ett större ansvar för sin egen hälsa. Friskvården ska bidra till insikt om att livsstil påverkar hälsan och arbetsresultat samt uppmuntra till att alla medarbetare kan leva ett balanserat liv så att man har psykiska och fysiska förutsättningar att klara vardagens krav i ett långt tidsperspektiv. Målet är att friskvården ska bidra till ökad effektivitet, högre kvalitet, låg sjukfrånvaro och få rehabiliteringsfall. Förbundet erbjuder all personal en friskvårds-

timme per vecka, friskvårdsbidrag, samt att det finns två friskvårdsrepresentanter som särskilt arbetar med aktiviteter för förbundets personal.

I vårt löpande arbete med att personalen ska må bra arbetar vi aktivt bl.a. med friskvårdssatsningar, regelbundna avstämningar av arbetssituationen samt att ergonomisk genomgång sker regelmässigt av arbetsplatsen för nyanställda i syfte att förebygga belastningsskador.

Kompetensutveckling

All personal ska fortlöpande få kompetensutveckling med utgångspunkt från de medarbetarsamtal som hålls och de individuella tillsynsplaner som årligen tas fram. Utbildning genomförs såväl på individnivå som avdelnings- och förbundsövergripande. Personal med bra kompetens ger förutsättningar för såväl tillsyn och ärendehandling med god kvalitet som en bra arbetsmiljö då medarbetarna kan vara tryggare i sin yrkesroll.

I syfte att utveckla vår strategiska kompetensutveckling har vi kompetensrosor. Dessa är en del i medarbetarsamtal. Resultaten ligger till grund för de utvecklingsplaner som tas fram dels på individnivå dels gemensamt för en avdelning eller förbundet. Dessa är också en del vid kommande rekryteringar utifrån att vi ska få den specifika kompetens som krävs för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag.

Kund- och verksamhetsutövarperspektivet ligger i vårt fokus i våra förbundsgemensamma utbildningar. Alla nyanställda handläggare får 2,5-dagars utbildning i kommunikation och bemötande.

Förbundets chefer har under året genomfört ett ledarskapsprogram knutet till införandet av lean. Det utifrån den förändrade rollen av ledarskapet som införandet medför. Under 2019 kommer förbundet fortsatt att stödja cheferna i den förändrade rollen.

4. Styrkort 2017 - 2020, måluppföljning

■ Målet bedöms kunna uppnås
 ■ Risk att målet inte kan uppnås
 ■ Målet bedöms inte kunna uppnås

Perspektiv - Miljö och samhälle

Mål 1 - Utsläppen av ämnen som bidrar till övergödningen minskar.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Andel avlopp som fått tillsyn under året.	årligen: 5 %	■ 6,3 %
Krav på åtgärd ställs inom 24 veckor vid konstanta terad brist i samband med planerad tillsyn.	årligen: 80 %	Uppföljning möjlig från och med 2018 års inventering.
Andel lantbruk/djurhållare som fått tillsyn under året.	årligen: 20 %	■ 20 %.

Mål 2 - Utsläppen av klimatpåverkande ämnen ska minska.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Andel B- och C-klassade verksamheter samt bostadsföretag med årlig tillsynsavgift som fått energitillsyn.	2018: 100 % av de som var i drift 1 januari 2017.	■ 100 %
Krav på plan för energieffektiviseringsåtgärder ställs i det fall sådan saknas. Styrtalet omfattar verksamheter med en energianvändning över 300 MWh per år eller lantbruk med minst 100 djurenheter.	2020: 100 % av de som var i drift 1 januari 2018.	■ Bearbetning av inlämnat underlag från energitillsynen pågår, så i dagsläget är totalantalet som omfattas av kravet på plan inte fastställt. 8 verksamheter har hitintills fått krav på att ta fram en plan.

Mål 3 - Förbundet ska vara ett miljöföredöme för andra.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Förbundets bilar är klimatsmarta och körs ekonomiskt. Uträknat koldioxidutsläpp per inspektion.	Minska 5 % årligen.	■ Minskat med 9 %.

Mål 4 - Spridningen av miljöfarliga ämnen till naturen ska minska.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Antal objekt i EBH-stödet som har riskklass 1 och 2 eller branschklass 1 och 2 där tillsyn bedrivs	Årligen: 2 %.	■ 9,5 %

■ Målet bedöms kunna uppnås   ■ Risk att målet inte kan uppnås   ■ Målet bedöms inte kunna uppnås

Perspektiv - Miljö och samhälle

Mål 4 - Spridningen av miljöfarliga ämnen till naturen ska minska.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Andel verksamheter som omfattas av egenkontrollförordningen vars egenkontroll kontrollerats.	Årligen: Minst 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.	■ 80 %
Krav på åtgärd ställs inom 10 veckor vid konstaterad brist avseende egenkontroll i samband med planerad tillsyn.	Årligen: 80 %	■ 95 %
Andel verksamheter där hanteringen av farligt avfall kontrollerats.	Årligen: Minst 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.	■ 81 %
Krav på åtgärd ställs inom 10 veckor vid konstaterad brist avseende hanteringen av farligt avfall i samband med planerad tillsyn.	Årligen: 80 %	■ 96 %

Mål 5 - Konsumenterna ska ha säkra livsmedel och goda grunder för val av produkter.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Andel verksamheter vars egen kontroll granskats.	Årligen: Minst 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.	■ 80 %
Andel verksamheter där rutiner för information och märkning kontrollerats.	Årligen: Minst 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.	■ 95 %
Repetera minst ett projekt per år från projekt som genomförts tidigare år i syfte att se om kontrollen haft effekt.	Andel verksamheter utan brister är större än föregående kontroll.	■ Hygienprojekt

■ Målet bedöms kunna uppnås
 ■ Risk att målet inte kan uppnås
 ■ Målet bedöms inte kunna uppnås

Perspektiv - Miljö och samhälle

Mål 6 - Brister som medför risk för människors hälsa har minskat.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Andel anmälningspliktiga verksamheter vars egenkontroll granskats.	Årligen: Minst 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.	■ 96%
Ställa krav på åtgärd vid brist i samband med planerad tillsyn inom 10 veckor.	Årligen: 80 %	■ 84 %
Andel förskolor, skolor och flerbostadshus vars ventilation kontrollerats.	Årligen: Minst 75 % av de verksamheter som omfattas av årets tillsynsplan.	■ 96 %
Ställa krav på åtgärd vid brist i samband med planerad tillsyn inom 10 veckor.	Årligen: 80 %	■ 90 %

■ Målet bedöms kunna uppnås   ■ Risk att målet inte kan uppnås   ■ Målet bedöms inte kunna uppnås

Perspektiv - Kund och verksamhetsutövare

Mål 7 - Allmänhet och verksamhetsutövare har tilltro för tillsynen och upplever den som meningsfull.

samt

Mål 8 - Förbundet har god service mot allmänhet och verksamhetsutövare.

Styrtal

Resultat från Sveriges kommuner och landstings (SKL) mätningar avseende den upplevda service förbundet lämnar.

Godkänd: 62 - 69
Hög: 70 - 80

Målvärde

Hög enligt skalan i mätningen.

Uppföljning

■
Företagare upplever generellt att förbundets service är högre än privatpersoner. Inventeringen av enskilda avlopp och de krav vi ställer på åtgärder omfattar i allt väsentligt privatpersoner. Nedanstående tabell omfattar båda grupperna.

2018   2017

Haninge

Miljöbalken:	66	54
Livsmedel:	74	75

Nynäshamn

Miljöbalken:	56	58
Livsmedel:	82	75

Tyresö:

Miljöbalken:	68	55
Livsmedel:	68	73

Perspektiv - Medarbetare

Mål 9 - Förbundet är en attraktiv arbetsgivare.

Styrtal

Årlig arbetsplatsundersökning.

Målvärde

Årligen:
NMI $\geq$ 75

Uppföljning

■
72

Sjukfrånvaro

Årligen: <5 %

■
4,5 %.

Andel anställda som fått komplett introduktion.

Årligen: 100 %

■
100 %

Andel genomförda utvecklingsområden i de individuella kompetensutvecklingsplanerna.

Årligen: 80 %

■
82 %

■ Målet bedöms kunna uppnås
 ■ Risk att målet inte kan uppnås
 ■ Målet bedöms inte kunna uppnås

Perspektiv - Processer

Mål 10 - Förbundets arbetssätt ses som effektiva, tydliga och rättssäkra.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Antal genomgångna processer.	Årligen: minst 1	■ Processen för ansökan om tillstånd för enskilt avlopp.
Andel överklagade beslut där förbundet fått rätt.	Årligen: 75 %	■ 81 %

Perspektiv - Ekonomi

Mål 11 - Förbundets ekonomi möjliggör utveckling.

<u>Styrtal</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Uppföljning</u>
Årligen budgetera för verksamhetsutvecklande satsningar.	Årligen: 2 % av budgeten.	■
Uppföljning av budget enligt kontrollplan.	Årligen enligt plan.	■

PERSONALSTATISTIK

Tabell 1

Antal anställda med anställning mer än 40 % tjänstgöringsgrad (inkl. vikarier, exkl. timavlönade).

Anställda den 31 december	2018	2017
Anställda personer	50	50
Därav kvinnor	36	38
Därav deltid totalt	0	0
Omräknat till heltid (exkl. vikarier)	50	50
Andel kvinnor i %	72 %	76 %
Andel deltidsanställda %	0 %	0 %

Tabell 2

Sjukfrånvaro per anställning i procent av sammanlagd tillgänglig ordinarie arbetstid jan - aug för alla anställda, även timavlönade.

	2018	2017
Totalt	7,4 %	2,7 %
Över 60 dagar	52,0 %	0 %
Kvinnor	9,3 %	3,3 %
Män	2,8 %	1,3 %
tom 29 år	15,7 %	3,7 %
30 - 49 år	4,78 %	2,7 %
över 50 år	8,9 %	2,5 %

RESULTATRÄKNING

2018-01-01 - 2018-12-31

	tkr	Årsbudget 2018	Resultat 2018	Resultat 2017
Verksamhetens intäkter		35 150	33 352	32 609
Taxor och avgifter	Not 1	21 950	20 140	19 807
Medlemsavgifter	Not 2	13 200	13 200	12 775
Övriga intäkter		-	12	27
Verksamhetens kostnader	Not 3	-35 150	-33 378	-32 642
Personal		-28 270	-28 146	-27 221
Övriga driftskostnader		-6 880	-5 232	-5 421
Rörelseresultat		0	-26	-32
Finansiella poster		-	-118	-84
Ränteintäkter		-	6	6
Räntekostnader		-	-116	-81
Bankkostnader		-	-8	-9
Res efter finansiella poster		-	-145	-116
Extraordinära intäkter		-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-
ÅRETS RESULTAT		0	-145	-116

BALANSRÄKNING

		2018-12-31	2017-12-31
	tkr		
Tillgångar		15 987	14 198
Kundfordringar		1 457	1 497
Interimsfordringar		633	677
Övriga kortfristiga fordringar		412	172
Kassa och bank	Not 4	13 485	11 852
Eget kapital och skulder		15 987	14 198
Balanserade resultat från tidigare år		5 271	5 387
Periodens resultat		-145	-116
Avsättningar pension	Not 5	5 490	4 345
Leverantörsskulder		1 396	836
Interimsskulder	Not 6	3 063	2 837
Övr kortfristiga skulder		912	909
Panter och därmed jämförliga säkerheter		Inga	Inga
Pensionsförpliktelser		Inga	Inga
Övriga ansvarsförbindelser		Inga	Inga

REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisningen har skett enligt bestämmelser i Lagen om kommunal redovisning. Förbundet följer de anvisningar som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter har periodiserats.

Semester och okompenserad övertid har periodiserats. Outtagen semester och okompenserad övertid, inklusive sociala avgifter, har skuldbokförts.

Pensionsskuld. Avsättning för pensioner redovisas som avsättning i balansräkningen. Individuell del redovisas som kortfristig skuld.

Särskild löneskatt ingår i beloppen för pensioner under kortfristiga skulder och avsättningar.

	2018	2017
NOT 1 TAXOR OCH AVGIFTER, TKR		
Förrättnings- och granskningsavgift	7 383	7 962
Fasta årsavgifter	12 733	11 797
Bidrag	24	46
Summa intäkter	20 152	19 834

NOT 2 MEDLEMSSAVGIFTER, TKR

Nynäshamns Kommun	2 363	2 287
Tyresö Kommun	3 907	3 781
Haninge Kommun	6 930	6 707
Summa	13 200	12 775

NOT 3 VERKSAMHETENS KOSTNADER, TKR

Utbetalda löner och arvoden	-18 968	-18 653
Sociala avgifter	-5 888	-5 840
Personalsociala kostnader	-674	-698
Årets pensionsutbetalningar	-67	-67
Nyintjänad pensionsrätt avgiftsbestämd del	-1 056	-923
Nyintjänad pensionsrätt, ökning av pensionssskuld	-806	-551
Särskild löneskatt på pensioner	-482	-347
Inköp av anl tillgångar, underhållsmaterial	-8	-109
Entreprenader och konsulttjänster	-1 417	-1 742
Övriga verksamhetskostnader	-4 012	-3 711
Summa kostnader	-33 378	-32 642

NOT 4 KASSA OCH BANK, TKR

Plusgiro	13 063	11 430
Skattekonto	422	421
Summa	13 485	11 852

NOT 5 AVSÄTTNINGAR PENSION, TKR

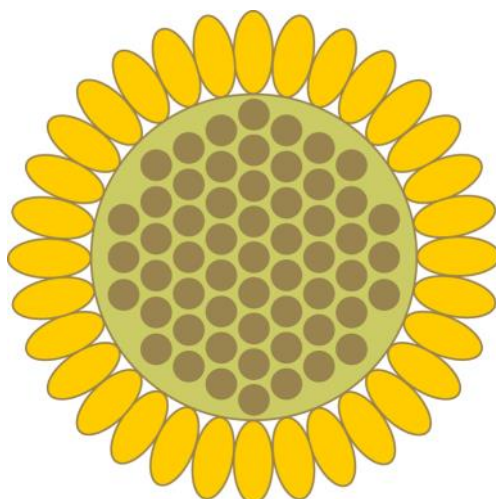
Avsatt till kompletterad ålderspension	4 418	3 497
Särskild löneskatt på pensioner	1 072	848
Summa	5 490	4 345

NOT 6 INTERIMSSKULDER, TKR

Upplupna semesterlöner	1 498	1 388
Upplupen särskild löneskatt	480	418
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd del	972	892
Övriga interimsskulder	113	138
Summa	3 063	2 837

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

www.smohf.se